1. POPRAVNI KOLOKVIJ IZ FIZIKE II 13. 6. 2007

1. S protonskim curkom obstreljujemo mirujočo tarčo ogljika ¹³C. Kolikšno minimalno kinetično energijo morajo imeti protoni, da sprožijo jedrsko reakcijo

$$p + {}^{13}C \rightarrow {}^{13}N + n$$
?

Ustrezne mirovne mase delcev so $m(p) = 1.0072766 \,\mathrm{u}, \ m(n) = 1.0086654 \,\mathrm{u},$ $m(^{13}\mathrm{C}) = 13.003354 \,\mathrm{u}$ in $m(^{13}\mathrm{N}) = 13.005738 \,\mathrm{u}.$

- 2. V čist GaAs (širina energijske reže $1.556\,\mathrm{eV}$) pri temperaturi $300\,\mathrm{K}$ dodamo $10^{14}/\mathrm{cm}^3$ akceptorskih in $3\cdot 10^{13}/\mathrm{cm}^3$ donorskih primesi. Izračunaj električno prevodnost vzorca! Gibljivost elektronov (vrzeli) je $0.16\,\mathrm{m}^2/\mathrm{Vs}$ ($0.04\,\mathrm{m}^2/\mathrm{Vs}$), efektivna masa elektronov in vrzeli pa $m^* = 0.068\,m_\mathrm{e}$.
- 3. V zmesi kisikovih molekul O_2 se nahaja poleg običajnih molekul $^{16}O^{16}O$ še delež molekul z izotopsko sestavo $^{16}O^xO$, zato opazimo premik spektralnih črt. Relativna sprememba položaja sosednjih črt v čistem rotacijskem spektru je za 0.015 večja od relativne spremembe v čistem vibracijskem spektru. Izračunaj maso neznanega izotopa x!
- 4. V vodikovem atomu se enodelčne lastne energije premaknejo zaradi sklopitve med tirno in spinsko vrtilno količino. Premik energije je enak

$$\Delta W = \frac{e_0^2}{8\pi\varepsilon_0 m_c^2 c^2} \left\langle \vec{L} \cdot \vec{S} \right\rangle \left\langle \frac{1}{r^3} \right\rangle \,.$$

Izračunaj vrednosti ΔW za različna stanja z glavnim kvantnim številom n=2. Ustrezne normalizirane valovne funkcije ψ_{nlm} so

$$\psi_{200}(r,\theta,\phi) = \frac{1}{\sqrt{32\pi r_{\rm B}^3}} \left(2 - \frac{r}{r_{\rm B}}\right) \exp(-r/2r_{\rm B}) ,$$

$$\psi_{210}(r,\theta,\phi) = \frac{1}{\sqrt{32\pi r_{\rm B}^3}} \frac{r}{r_{\rm B}} \exp(-r/2r_{\rm B}) \cos\theta ,$$

$$\psi_{21\pm 1}(r,\theta,\phi) = \frac{1}{\sqrt{64\pi r_{\rm B}^3}} \frac{r}{r_{\rm B}} \exp(-r/2r_{\rm B}) \sin\theta \exp(\pm i\phi) .$$